

A Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság a dr.Dwoják Judit ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Czeplédy Magdolna ügyvéd által képviselt I.r., II.r. és III.r. alperes ellen elszámolás helyességének megállapítása iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 17.G.300.977/2004. számon indult és a Fővárosi Bíróság 2007. június 12-én kelt 1.Gf.76.038/2006/5. számú ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen az I.r. alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Bíróság 1.Gf.76.038/2006/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 45.000,- (Negyvenötezer) Ft Áfát is magában foglaló felülvizsgálati perköltséget és az államnak külön felhívásra 129.200,- (Egyszázhuszonkilencezer Kettőszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A 2000. október 6-án a cégjegyzékből törölt K. Betéti Társaságnak (K. Bt.) a per tárgyát képező időszakban beltagja volt az I.r. alperes. A felperes kosárlabdázókat és más sportolókat ábrázoló kártyák nagy- és kiskereskedelmi értékesítésével foglalkozott. A felperes és a K. Bt. 1996. augusztusában szóban megállapodott arról, hogy a K. Bt. üzlethelyiségeiben szintén értékesíteni fogja a felperes által rendelkezésére bocsátott kártyákat, illetve a

kártyák gyűjtéséhez szükséges egyéb áruféleségeket. A K. Bt. három üzetében induló árukészletként 3.221.218,-Ft (Bruttó 4.026.521,-Ft) értékű árut vitt el a felperestől 1996. augusztusában, illetve szeptemberében az 1996. augusztus 28-án, 30-án és szeptember 11-én kelt szállító levelek szerint. Az áruért a K. Bt.-nek csak az áru értékesítésének függvényében kellett a felperesnek fizetnie. A bt. jogosult volt azokat a kártyákat, melyre nem volt kereslet visszavinni a felpereshez. Az I.r. alperes, mint a K. Bt. tisztségviselője készpénzben fizetett az áruért, a fizetés tényét a felperes készpénzfizetési számla kiállításával, elismervény átadásával, avagy a korábban kiállított szállítólevélen a megfizetett összeg feltüntetésével ismerte el. A K.Bt. egyik üzletét 1997. áprilisában, másik két üzletét 1997. júliusában bezárta, az üzletekből a megmaradt árut a felpereshez visszaszállította. A felperes a visszaszállított árurol 1997. április 28-án, 1997. július 3-án és 14-én visszáru szállítólevelet állított ki. A felperes 1997. augusztus elsejei fizetési határidő mellett 1997. július 17-én számlát állított ki, mely szerint a K. Bt.-nek 3.936.865,-Ft-ot kell a felperesnek 4 csomag, 787.373,-Ft egységárú kosárkártya ellenértéke címén megfizetnie. Az I.r. alperes a számlát 1997. július 22-én átvette, de azt nem egyenlítette ki.

A fizetési meghagyásos eljárásból peres eljárássá átalakult eljárásban a felperes módosított keresetében 3.936.685,-Ft és ennek 1997. augusztus 1. napjától a kifizetésig járó 20%-os kamat megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV.tv. (1997 évi Gt.) 56.§-ának /3/ bekezdése alapján. A peres eljárásban a társaság másik két tagját is perelte a felperes.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, arra hivatkoztak, hogy a K. Bt. és a felperes között bizományi szerződés jött létre, a K. Bt.-nek a felperessel szemben tartozása nincs. Az 1997. július 17-én kiállított számla fiktív. Hivatkoztak továbbá arra, hogy a II.r. alperes 1996. december 17-én a K. Bt. kültagjává vált, a III.r. alperes tagsági viszonya pedig a fenti időponttal a K.Bt.-ben megszűnt.

A megismételt eljárásban a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2006. június 20-án kelt ítéletével kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.788.176,-Ft-ot és ezen összegnek 1997. augusztus elsejétől járó törvényes kamatát, valamint az elsőfokú perköltséget. A felperes ezt meghaladó keresetét az I.r. alperessel szemben elutasította. Ugyancsak elutasította a II. és III.r. alperessel szembeni keresetet. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtette, a felperes és a K. Bt. között 1996. augusztusában a Ptk.507.§-a szerinti bizományi szerződés jött létre. Rámutatott kétségtelen tény, hogy a szerződő felek

díjazásban nem állapodtak meg, de a szerződő felek képviselői között olyan baráti kapcsolat állt fenn, melyből következtetni lehet az ingyenességre, így a díjazásban való megállapodás elmaradása nem zárja ki a bizományi szerződés létét. Az elsőfokú bíróság a kirendelt igazságügyi szakértő kiegészítő szakvéleményében foglaltak figyelembevételével állapította meg a felek közötti áruforgalom nettó értékét. Az elsőfokú bíróság a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. tv. /1988. évi Gt/ 83.§ /1/ bekezdése alapján a felperes keresetét csak az I.r. alperessel szemben találta részben alaposnak, mivel a felek közötti bizományi szerződés megszűnésekor már csak az I.r. alperes volt a K.Bt. belfagya. Ezért a II. és III.r. alperesek vonatkozásában a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság az I.r. alperesnek a felperessel szemben fennálló tartozását a szakvéleményben foglaltak alapján 1.788.176,-Ft-ban állapította meg. A szakértő a teljes forgalomból a 6.187.232,-Ft-ból levonta a bizományos teljesítését, a felperes által csatolt számlák és a vételár megfizetését igazoló szállítólevelek alapján, illetve a felperes visszáru szállító levelén feltüntetett áruk ellenértékét.

A felperes és az I.r. alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 2007. június 12-én kelt ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét megváltoztatta és az I.r. alperest terhelő marasztalás összegét 2.154.133,-Ft-ra, s annak 1999. április 12. napjától a kifizetésig járó kamataira felemelte a felperest terhelő elsőfokú perkölttség összegét 108.290,-Ft-ra leszállította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Rendelkezett a másodfokú perkölttség viseléséről. Ítélete indokolásában kifejtette, az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a felperes és a K. Bt. között létrejött szerződést bizományi szerződésnek minősítette, az helyesen egy olyan a bizományi szerződés elemeit is magán hordozó atipikus szerződés, amelyben az adásvételi szerződés elemei túlsúlyban vannak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a felek közötti áruforgalom értékét a kiegészítő szakvélemény szerinti értékben állapította meg. Álláspontja szerint, figyelemmel P.M. tanúvallomására a szállítólevelekben feltüntetett áru értékére a felek közötti áruforgalmat az első szakvéleményben írtak szerint nettó 6.122.362,-Ft-ban kell megállapítani. Az I.r. alperes elismerte, hogy a szállítóleveleken szereplő aláírás tőle származik, így az I.r. alperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a szállítóleveleken feltüntetett árut a felperesnek visszavitte, vagy az ellenértékét kifizette. A bizonyítékok mérlegelésével a másodfokú bíróság arra megállapításra jutott, hogy az I.r. alperes nem tudta bizonyítani a fentieket. A másodfokú bíróság rámutatott arra, mivel az elsőfokú bíróság a K. Bt. által a felperestől elvitt áru ellenértékének megfizetésére köteles, ezért az elsőfokú bíróság tévedett, amikor figyelmen kívül hagyta az Áfa összegét. Az I.r. alperes mögöttes felelősségére

tekintettel nincs jelentősége annak, hogy az I.r. alperes nem Áfa alany. Ezért az elsőfokú bíróság által megítélt marasztalási összeget az Áfa-val megemelte. A késedelmi kamatfizetés kezdő időpontja kapcsán hangsúlyozta, a jogosulti késedelem folytán az I.r. alperes nem kötelezhető a számlán szereplő időponttól kezdődően késedelmi kamatfizetésre. A felperes a perben nem bizonyította, hogy a számlával együtt tételes elszámolást is átadott volna az I.r. alperesnek, amely alapján a számlában feltüntetett összeget az I.r. alperes ellenőrizhette volna, ezért figyelemmel a GK.66. számú állásfoglalásban írtakra csak a perindítás időpontjától volt az I.r. alperes kötelezhető késedelmi kamat megfizetésére.

Az I.r. alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a felperesi kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a perben hozott ítéletek a Pp.206.§-ába és 221.§-ába ütköznek. A bizonyítékok mérlegelésére nyilvánvalóan helytelenül, okszerűtlenül, a logika szabályaival ellentétesen került sor. Kifejtette, nem vitás, hogy a felperes által 1997. július 17-én kibocsátott számla fiktív volt, ezt a szakértő is megállapította, így a számla követelés címén az I.r. alperes nem marasztalható. A felperes az elszámolás iránti igényét a megismételt eljárásban 2004-ben terjesztette elő, mind addig, amíg a felperes elszámolási kötelezettségének nem tett eleget, addig az alperes késedelembe nem esett. Az I.r. alperes e vonatkozásban hivatkozott a GK.66. számú állásfoglalásban, illetve a BH.1992/262. számú jogesetében foglaltakra. Rámutatott továbbá, az I.r. alperes nem Áfa alany, ebből következően az Áfát visszaigényelni nem tudja, ha pedig kifizeti az Áfával növelt összeget, mely tőkeösszegként szerepel az ítéletben, a befolyt összeg a felperes részére Áfa fizetési kötelezettséget nem keletkeztet. Egyébként is fiktív számla alapján a felperest Áfa fizetési kötelezettsége nem terheli. A bizonyítékok egyértelműen alátámasztják, hogy a számviteli fegyelmet sem a felperes, sem a K. Bt. nem tartotta be. Az I.r. alperes álláspontja szerint a felperes és a K. Bt. között bizományosi értékesítésre jött létre szerződéses kapcsolat, kezdetben maga a felperes is így minősítette a létrejött jogviszonyt. A bizományosi díjnak a felperes által meghatározott eladási ár (melyen a bt. kínálta az árut) és az árunak a felperes felé fizetett ára közötti különbség tekinthető. Ebből következően a bizományosi konstrukcióra tekintettel a kereskedelmi forgalomban nem mozgó áru után Áfát nem kell fizetni. Az elszámolás egyenlegére vonatkozó megállapítások is tévesek. A másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésében felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy a megismételt eljárásban ne csak a rendelkezésre álló hiányos bizonyítékok figyelembevételével döntsön. Ennek ellenére a döntésre a bizonylatok alapján került sor, ezek azonban fénymásolatok voltak, manipulálták őket. A felperes álláspontja igazolására olyan

szállítóleveleket csatolt, gyakorlatilag a tárgyalás berekesztése előtt röviddel, melyek 10 évvel korábban keletkeztek, és állítólagosan ekkor lelt fel. A perben eljáró bíróságok nem voltak figyelemmel a tanuvallomásokban elhangzottakra, például P. M. 2006. június 12-i tanuvallomásában, vagy Cs. A. tanuvallomásában előadottakra. Az I.r. alperes hangsúlyozta, a 2007. június 7-én kelt fellebbezési ellenkérelmében foglaltakat minden vonatkozásában változatlanul fenntartja. Álláspontja szerint a bizonyítékok helyes mérlegelésével az állapítható meg, hogy a K. Bt., így az I.r. alperes nem tartozik a felperesnek.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, s megállapította, hogy az nem jogszabálysértő.

A Legfelsőbb Bíróság hangsúlyozza, hogy a perben eljáró bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékokat lényegében azonos módon mérlegelték és arra az egyező következtetésre jutottak, hogy az I.r. alperesnek - bár a Pp.164.§ /1/ bekezdése folytán őt terhelte a bizonyítási kötelezettség - nem sikerült bizonyítania, miszerint a K. Bt.-nek nem állt fenn tartozása a felperes irányában. A perben eljáró bíróságok mérlegelése iratellenes, a logika szabályaival ellentétes, okszerűtlen mérlegelésnek nem tekinthető, így a Legfelsőbb Bíróság a bizonyítékok felülmérlegelésére az adott tényállás mellett nem látott jogszerűen lehetőséget.

A K. Bt. és a felperes közötti jogviszony minősítését megnehezíti, hogy írásbeli megállapodás nem jött létre, a felperes maga a peres eljárás során is megváltoztatta ezzel kapcsolatos álláspontját. A K.Bt. és a felperes között a Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint olyan atipikus szerződés jött létre, amelyben mind a bizományosi, mind az adásvételi szerződés egyes elemei vegyítve megtalálhatók. Önmagában az ingyenesség (amit az I.r. alperes felülvizsgálati kérelmében vitat) sem zárja ki egyértelműen a bizományosi szerződés létrejöttét. Ugyanakkor a jogviszony minősítésének az adott tényállás mellett ügydöntő jelentősége nincs, tekintettel arra, hogy a korábban kifejtettek szerint azt kell tényként elfogadni, hogy a felperestől elvitt, de a felpereshez bizonyítottan vissza nem vitt áru kereskedelmi forgalomban értékesítésre került, így Áfa fizetési kötelezettség keletkezett, figyelemmel az általános forgalmi adóról szóló 1992. LXXIV. tv. 6.§ /2/ bekezdésének b.) pontjában írtakra.

Az I.r. alperes az 1988. évi Gt. 54.§ /2/ bekezdése, illetve 94.§ /1/ bekezdése szerint mögöttesen, korlátlanul felel, mint a K. Bt. beltartozója a törölt bt. tartozásaiért. Helyesen mutatott rá az

*másodfokú bíróság arra, hogy az I.r. alperes úgy köteles helytállni, ahogy a K. Bt. lenne köteles azzal, hogy az I.r. alperes nem Áfa köteles, ezért tőkésíteni kellett az I.r. alperes által megfizetendő Áfát.*

*A Legfelsőbb Bíróság osztotta a másodfokú bíróság álláspontját a kamatfizetés kezdő időpontja tekintetében, ekörben a Legfelsőbb Bíróság azt hangsúlyozza, hogy az alperes marasztalására nem számlatartozás miatt került sor.*

*A fent kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp.275.§ /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.*

*Az I.r. alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp.270.§ /1/ bekezdése folytán megfelelően irányadó Pp.78.§ /1/ bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság az I.r. alperest kötelezte a felperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére, továbbá az I.r. alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.*

*Budapest, 2008. április hó 28. napján.*

*Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes sk. bíró, Dr.Makay Katalin sk. bíró.*

*A kiadmány hitelélül:*

*(.....)  
Szécsiné Horváth Ildikó  
bíróági tisztviselő*